

**Corpul Profesional al Secretarilor Generali ai Comunelor din România
(CPSGCoR) - www.secretarigenerali.ro**

Nr. 57 / 23.07.2025

Către: Guvernul ROMÂNIEI
Domnului Prim-ministru Ilie BOLOJAN
Ministerul Dezvoltării Lucrărilor Publice și Administrației
Domnului Ministru CSEKE Attila-Zoltan

Noi, secretarii generali ai comunelor, NU ne dorim mandate!

Referitor la: Proiectul de lege privind adoptarea unor măsuri pentru creșterea capacității financiare a unităților administrativ-teritoriale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Corpul profesional al secretarilor generali ai comunelor din România (CPSGCoR) este unica structură asociativă reprezentativă a secretarilor generali ai comunelor din România, constituită în cadrul **Asociației Comunelor din România (ACoR)**.

În cadrul CPSGCoR se regăsesc la acest moment **secretarii generali ai unui număr de 2.212 comune din România**, ceea ce constituie **peste 77% din numărul total de comune**, dar și peste 90% din numărul de titulari pe post existenți.

Pe această cale ne exprimăm îngrijorarea și dezacordul cu privire la **proiectul de lege prezentat de către dumneavoastră în data de 21 iulie 2025**, în cadrul întâlnirii avute la sediul Guvernului României cu structurile asociative din administrația publică locală din România.

În contextul „măsurilor pentru creșterea capacității financiare a unităților administrativ-teritoriale”, **Guvernul României strecoară în proiectul de lege modificări care nu au legătură cu creșterea capacității financiare.**

Mai mult, prin măsurile propuse în raport cu funcția publică, se va obține o scădere a eficienței administrației publice locale în raport cu beneficiarul final - cetățeanul.

În concret:

Prin propunerea de la punctul 14 din proiectul de lege prezentat înțelegem că se dorește introducerea unui nou articol în Ordonanța de Urgență nr.57/2029 privind Codul Administrativ.

„Art.374² **Exercitarea raporturilor de serviciu pe bază de mandat**

(7) În sensul prezentului Cod, funcțiile publice de conducere specifice de secretar general și arhitect șef al unității administrativ-teritoriale, respectiv al subunității administrativ-teritoriale sunt funcții publice de conducere sensibile și se ocupă pe durata unui mandat de 5 ani, care poate fi reînnoit o singură dată pentru aceeași funcție în aceeași instituție

8) La finalizarea mandatelor prevăzute la alin. (6) și (7), precum și pentru titularii funcțiilor publice de conducere prevăzute la alin. (5), se realizează, de regulă, o dată la 5 ani, o evaluare multianuală a performanțelor profesionale individuale, suplimentară față de evaluarea anuală a performanțelor profesionale individuale ale acestora.”

Textul de lege propus reprezintă o încălcare grosolană a statutului funcționarilor publici și a principiilor ce guvernează funcția publică.

Guvernul propune transformarea funcției de secretar general al unității administrativ-teritoriale (UAT) într-o **funcție ocupată prin mandat limitat în timp** ceea ce contravine principiilor fundamentale ale dreptului administrativ și afectează grav stabilitatea și legalitatea administrației publice locale.

Argumentele juridice:

1. Încălcarea principiului stabilității funcției publice

- Codul administrativ (O.U.G. nr. 57/2019) consacră caracterul de funcție publică de conducere specifică, ocupată prin concurs, **cu durată nedeterminată**, tocmai pentru a asigura continuitatea, legalitatea și neutralitatea în activitatea administrației locale.
- Introducerea unui mandat limitat **transformă funcția într-una supusă influenței politice**, afectând independența profesională a secretarului general, în privința exercitării controlului de legalitate.
- Jurisprudența și avizele anterioare ale Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social au respins inițiative similare, **considerându-le neconstituționale și neconforme cu regimul funcției publice**.

Practic, prin această reglementare, un funcționar public care ocupă funcția publică de conducere specifică de secretar general al unității administrativ-teritoriale, respectiv al subunității administrativ-teritoriale, **după maxim 10 ani de activitate trebuie să părăsească funcția publică**.

2. Contradicție cu principiul legalității și al ordinii de drept:

- Secretarul general are rolul de garant al legalității actelor administrative emise de autoritățile locale. Prin limitarea mandatului, se creează riscul ca această funcție să fie ocupată de persoane numite politic, fără garanții de competență și imparțialitate.
- Această măsură contravine Constituției României, care impune egalitate de tratament și acces la funcții publice pe criterii obiective, nu politice.
- Se încalcă și principiul separației puterilor, întrucât se permite influențarea unei funcții administrative de către puterea politică locală.

În codul administrativ în dreptul funcției publice de conducere specifice de secretar general al unității administrativ-teritoriale, respectiv al subunității administrativ-teritoriale stă scris:

„Art.242 Dispoziții generale aplicabile secretarului general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale

*(1) Fiecare unitate administrativ-teritorială și subdiviziune administrativ-teritorială a municipiilor **are un secretar general salarizat din bugetul local, funcționar public de conducere**, cu studii superioare juridice, administrative sau științe politice, ce asigură respectarea principiului legalității în activitatea de emitere și adoptare a actelor administrative, stabilitatea funcționării aparatului de specialitate al primarului sau, după caz, al consiliului județean, continuitatea conducerii și realizarea legăturilor funcționale între compartimentele din cadrul acestora.”*

Scurt istoric privind funcția de secretar general al unității administrativ-teritoriale:

Prin Legea nr. 394 din 31 martie 1864, pentru comunele urbane și rurale, domnitorul **Alexandru Ioan Cuza**, formatorul și reformatorul statului național modern român, **cel care a așezat România între națiunile moderne ale Europei**, a introdus pentru **prima dată funcția de secretar**.

În textul de lege regăsim la Capitolul 10 articolele 110 -113, funcția și atribuțiile **secretarului „(scriitorul) Consiliului Comunal.”**

Atribuțiile secretarului denumit funcționar încă din acele vremuri sunt unele care se păstrează și în zilele noastre.

În perioada regimului totalitar s-a numit **secretar** de comitet executiv (la județe și municipii) sau **de birou executiv (la comune și orașe)**, după 1990 a fost evocat mai întâi prin denumirea de **secretar de consiliu local**, care s-a transformat, ulterior, în **secretar al unității administrativ-teritoriale**, atribuțiile principale rămânând în esență aceleași, fiind completate periodic cu noi responsabilități.

Codul administrativ din 2019, merge și mai departe, și **îl stabilește drept secretar general**, denumire ce se regăsește fără deosebire, în toate unitățile administrativ-teritoriale.

La acea vreme a fost percepută ca o formula care va consolida percepția publică despre semnificația secretarului de unitate administrativ-teritorială.

Din păcate, începând cu anul 2020, ori de câte ori s-au schimbat guvernele în România **s-a încercat politizarea mascată a funcției publice de conducere de secretar general** al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, deși ocupanții acestei funcții au interdicție fermă de a se asocia în partide politice.

Tot în Codul Administrativ, la articolul 243, regăsim o mică parte dintre atribuțiile secretarului general al unității/subunității administrativ-teritoriale. Alte atribuții care vin în completarea celor enumerate anterior se regăsesc în toate actele normative ce se aplică în administrația publică locală.

Exercitarea raporturilor de serviciu pe durata unui mandat limitat este menită să slăbească funcția publică și nu pot asigura **stabilitatea funcționării aparatului de specialitate al primarului** sau, după caz, al consiliului județean, **continuitatea conducerii** și realizarea legăturilor funcționale între compartimentele din cadrul acestora, așa cum este prevăzut în art. 242 și art. 371 alin. (2) din Codul Administrativ: „*În funcție de categoria din care fac parte, funcționarii publici iau decizii și/sau desfășoară activități....., pentru a asigura continuitatea funcționării în interes public general a autorităților și instituțiilor publice.*”.

Modificarea legislativă încalcă flagrant principiile ce stau la baza exercitării unei funcții publice, așa cum sunt definite în Codul Administrativ la art. 11 - **Principiul imparțialității** și art.12 - **Principiul continuității**, nu asigură stabilitatea în funcția publică, și transformă funcția publică care asigură profesionalismul, legalitatea și imparțialitatea într-o funcție publică în care se accede pe criterii altele decât cele de competență profesională.

La nivelul comunelor României deficitul de funcționari publici a devenit cronic, din cauza nivelului de salarizare scăzut, aproximativ 4000 lei pentru mai bine de jumătate dintre secretarii generali.

Primarii comunelor fac eforturi susținute pentru a atrage funcționari publici care să asigure funcționarea celor două autorități de la nivelul comunelor și **NU SUNT ÎN SITUAȚIA ÎN CARE SĂ ÎȘI DOREASCĂ SĂ SCHIMBE SECRETARUL GENERAL la FIECARE MANDAT!**

Impactul negativ generat de ocuparea funcției prin mandat constă în:

1. Scăderea calității actului administrativ prin posibile blocaje administrative, întârzierea în soluționarea cererilor, autorizațiilor sau petițiilor cetățenilor.
2. Pierderea încrederii în administrația publică locală, cetățenii ajung să perceapă instituțiile ca fiind subordonate politic și nu ca instrumente în serviciul public.
3. Ineficiență și lipsă de transparență în serviciile publice, incoerență în strategiile locale, birocrație excesivă, proceduri instabile.
4. Posibila afectare a drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, prin acte administrative emise sub influență politică, care pot leza drepturile cetățenilor.

Concluzie:

Când funcția de secretar general este supusă unui mandat limitat, controlat politic, cetățeanul devine vulnerabil în fața unei administrații ineficiente, instabile și parțial lipsite de integritate. Măsura propusă nu afectează doar structura instituțională, ci și calitatea vieții publice și protecția drepturilor individuale.

Stimate **Domnule Prim-ministru Ilie BOLOJAN**, stimate domnule ministru **CSEKE Attila-Zoltan**, vă **solicităm** prin intermediul Corpului Profesional al Secretarilor Generali ai Comunelor din România să **renunțați la modificarea legislativă ce privește exercitarea pe bază de mandat a funcției publice specifice de secretar general al unității/subunității administrativ-teritoriale.**

În urmă cu peste 150 ani, **domnitorul Alexandru-Ioan CUZA**, alături de **Prim-ministrul liberal Mihail KOGĂLNICEANU**, au plasat Romania în rândul națiunilor moderne din Europa, așa cum este consemnat în cronicile vremii, fiind fondatorii administrației publice locale moderne în care se regăsea definit ca factor de stabilitate secretarul.

Refuzăm să credem că astăzi, **Prim-ministrul liberal Ilie BOLOJAN**, alături de **Președintele independent al României Nicușor-Daniel DAN**, sub pretextul (în contextul) unei reforme fiscale, vor arunca la coșul de gunoi al istoriei poate ce mai veche funcție publică care și-a adus aportul la consolidarea statului și administrației publice locale.

În numele cetățeanului român, care merită o administrație profesionistă, echitabilă și liberă de influențe politice, acest apel reprezintă o chemare la responsabilitate instituțională.

Cu deosebită stimă,

Președinte CPSGCoR
Ștefan SBIERA
Secretar general al comunei Țigănași

